
Amalfi-Malta: Els noms dels vents

Autor:

Data de publicació: 08-05-2014

EL DETALL DE QUE ELS NOMS MEDITERRANIS DELS VENTS, AL TRAÇAR ELS VECTORS ORIGEN QUE ELS HAN GENERAT, "TANT SOLS TINGUIN SENTIT CONVERGINT SOBRE MALTA" , I.."LA IGUALTAT DE LES PARAULES EMPRADES EN CATALÀ I MALTÈS" -AGERMANANT EL SU ORIGEN- ENS PERMET INFERIR QUE:

"AQUESTS NOMS DE VENTS ES VAN GENERAR A L'ILLA DE MALTA "EMPRANT LA LLENGUA CATALANA -O UNA DE MOLT SEMBLANT- "

Es fan servir termes catalans per als noms dels vents oceànics perquè els primers navegants oceànics eren catalans.. de fet en Rossfelder analitzant el "derrotero de Francisco Albo de RODAS", i l'ús superb de l'ampolleta, diu que és català = ROSAS (S.Pere de RODA), per les seves catalanades entre elles els noms dels 32 rumbos (=32 vents)

ELS NOMS DELS VENTS EN CATALÀ -I ALTRES LLENGÜES GERMANES- DEMOSTREN LA GRAN RELACIÓ ENTRE CATALUNYA I MALTA, ATÈS QUE, SEGUINT EL RAONAMENT AL LLARG DE L'ARTICLE -EL DETALL DE QUE ELS NOMS MEDITERRANIS DELS VENTS, AL TRAÇAR ELS VECTORS ORIGEN QUE ELS HAN GENERAT, "TANT SOLS TINGUIN SENTIT CONVERGINT SOBRE MALTA" , I.."LA IGUALTAT DE LES PARAULES EMPRADES EN CATALÀ I MALTÈS" -AGERMANANT EL SEU ORIGEN- ENS PERMET INFERIR QUE:

"AQUESTS NOMS DE VENTS ES VAN GENERAR A L'ILLA DE MALTA "EMPRANT LA LLENGUA CATALANA -O UNA DE MOLT SEMBLANT- "

ENCARA QUE ELS GENOVESOS I VENECIANS ES VULGUIN APROPIAR DE L'ORIGEN D'AQUESTS NOMS, HO TORNO A REPETIR..L'UNIC PUNT ON CONVERGEIXEN ELS VENTS GREGAL-XALOC-LLEBEIG ,"ÉS L'ILLA DE MALTA" I.. A MALTA.. A PART DE SER EL MELIC DEL MEDITERRANI... HI EREM NOSALTRES -ELS VENECIANS I GENOVESOS NO HI EREN-... A MÉS A MÉS.. ELS NOMS QUE S'ELS VA DONAR EN MALTÈS S'ACOSTEN MÉS AL CATALÀ/OCCITÀ QUE A L'ITALIÀ/LINGUA FRANCA (VEGEU LA TAULA)... ELS NOMS EN VENECIÀ, GENOVÈS , TOSCÀ, I FINIS I TOT EN LINGUA FRANCA, SÓN UNA MERA ITALIANITZACIÓ DELS NOMS MALTES-CATALANS, QUEDANT DEMOSTRAT QUE AQUESTS "EN SÓN L'ORIGEN" PER MOTIUS GEOGRÀFIC-LINGÜÍSTICS...

CATALÀ
MALTÈS
ITALIÀ
L.FRANCA

tramuntana

Tramuntana
tramontana
nord

gregal
Grigal
greco
grecani

llevant
Lvant
levante
levanti

xaloc
Xlokk
sirocco
scirocco

mig-jorn
Nofs in-har
ostro
ostro

llebeig
Lbic
libeccio

ponent
Punent
ponente
ponenti

mestral
Majjistrat
mestre

Història de la meua teoria sobre els vents i Malta

Com molts de vosaltres sabeu, navego des dels 15 anys (snipe 1960).. a la foto del Coronado 35 sóc el que està dret davant la messana, als 16 anys, a PreU, vaig estudiar tota la trigonometria esfèrica a l'abast universitari (fórmules de Bessel, etc..) i a part de que l'ampolleta fós catalana (la brúixola pot-ser també!), i d'intuir que els catalans sabíem prou astronomia, per navegar a on fós amb els nostres portolans.. volia que els noms dels vents levantiscos fossin catalans, aleshores, el 1968, fent la mili a Ceuta, un company que també navegava em va dir que els noms dels vents indicaven d'on venien i llavors vaig descobrir que:

"L'únic lloc del mapa on els noms dels vents "catalans-levantiscos".. coincideixen amb les direccions que els hi donen el nom... és un punt situat prop de l'illa de MALTA, nomès cal veure els noms i el seu origen (en CATALÀ= "en Maltès"):

TRAMUNTANA = "Tramuntana" - que ve de darrera la muntanya
GREGAL = "Grigal" -que ve de Grècia
LLEVANT = "Lvant" - que ve d'on surt el sol
XALOC = "Xlokk" - sirocco/siriaco - que ve de Síria (xaloc "metàtesi de xiroc" o potser de 'shalúq' = suau)
MIG-JORN = "Nofs in-har" - que ve d'on és el sol al "mig-dia = nofs in-har en maltès"
LLEBEIG = "Lbi?" - que ve de Líbia-Àfrica (garbí)
PONENT= "Punent" - que ve d'on es posa el sol
MESTRAL = "Majjstral" - que segueix la línia mestre de la bota italiana i també de l'illa de Malta

El motiu: uns diuen (en Llauradó..) perquè és on es troba AMALFI (on per desgràcia està documentada la 1^a brúixola).. jo dic "perquè es tracta d'un punt que és al centre dels portolans tant catalans com italians => MALTA", i en Nordenskiöld diu que el 1er portolà era català (l d'ell es van copiar tots els altres)... atès que la milla emprada és la catalana

En Mandado afegeix: és prou correcte lo d'AMALFI d'en Llauradó,! perquè nosaltres també hi erem!.. Renoi! m'en vaig a google maps i al costat d'Amalfi hi ha dos pobles MAJORI i MINORI ..i penso..quin sentit pot tenir posar aquests noms a dos pobles (ambdós són prou petits) en canvi MAJORICA i MINORICA => ILLA MAJOR i ILLA MINOR.. sí que té sentit i habitants d'aquestes illes podien haver fundat els pobles prop d'Amalfi com els centenars de pobles catalans de la Canària mallorquina (Bisbat de Telde, 1350-1400).

toponimia-catalana-a-les-illes-canaries

la-missio-mallorquina-a-les-illes-canaries

En Llauradó diu que a Santanyí de cada vent en fan tres ELS DOS DE FORA a 22,5° del principal

GARBI: garbinell i garbinada

LLEVANT: llevantell y llevantada

Al passar a navegar a l'oceà... 45° de precisió en el rumb significava al sortir de Canàries la diferència entre posar rumb al Riu de plata o al Riu de Janer., per això es va dividir en 32 parts amb els noms moderns que coneixeu (vegeu mapa al final..)

Adjunt es pot veure un mapa on els noms dels vents a Catalunya (levantiscos)..coincideixen amb les direccions esmentades...situant el centre prop de l'illa de Malta..

ALTRES PARAULES CATALANES (al vocabulari mariner castellà)

apart de:

ampolleta

brújula - boixola

zozobrar - sotsobrar

sotavento - sotavent

jarcia - exàrcia

L'Arcadi Garcia Sanz, manté que barlovento vé de "per-lo-vent".. jo hi estic d'acord, en Peio Fabra va fer una hiper-correcció en acceptar la versió pro-italiana "sobrevent", quan per a la major part de termes nàutics castellans el DRAE accepta que provenen del català (molts introduïts per Colom). Jo hi afegeixo "so-c-aire" (protegit de l'aire) paral·lela a "so-pluig" (protegit de la pluja), "Antilla" (anti-illa) i moltes més catalanades a sudamèrica P.E.: a l'illa del Carib "Bon-aire" (holandesa) i "Margalida" (al mapa de Joan Cosa) paraules totalment catalanes

Ús dels vents en català per part dels pilots oceànics .

A la pregunta de perquè els "pilots de l'oceano" citaven els 32 vents en català: "nord, est, huest, etc..." en comptes de fer-ho en castellà: "norte, este, oeste,, ...".

Per exemple, en aquest llibre parlen dels vents "nord, sud, est, huest":

Chronographia o Reportorio de los tiempos

En aquest altre parlen dels vents "nord, sud, est, ovest":

Nuevos elementos de historia y de geografía

La resposta és evident.. Es fan servir termes catalans per als noms dels vents oceànics perquè els primers navegants oceànics eren catalans.. de fet en Rossfelder analitzant el "derrotero de Francisco ALBÓ de RODAS", i l'ús superb que fa de l'ampolleta, diu que era català de ROSAS, per les seves catalanades entre elles els noms catalans dels 32 rumbos (els 32 vents). Igual que tots els mariners griegos de Rodas (bloquejada pel setge de Soleimà) embarcats amb Magalhaes. Aquest per cert va rebre l'encomena de Carles V l'abril de 1519 a Barcelona. Tant mateix, durant tota l'edat mitjana ROSAS apareix com RODAS (=> Sant Pere de RODA)

F.J.Britten (190x). OLD CLOCKS AND WATCHES & THEIR MAKERS. LONDON B. T. BATSFORD, 94 HIGH HOLBORN. pp. 16 and 249.

Time Museum; Bruce Chandler; Anthony John Turner (1985). The Time Museum: Time measuring instruments. pt. 1. Astrolabes, astrolabe related instruments. The Museum. ISBN 978-0-912947-01-3.

Gerhard Dohrn-van Rossum (15 June 1996). History of the Hour: Clocks and Modern Temporal Orders. University of Chicago Press. pp. 380–. ISBN 978-0-226-15510-4.